

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sol Triplex In Eodem Universo

Hermann, Amand

Sultzbaci, 1676

Theoremata Mariano-Bernardæa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95850](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95850)

quod esse verum est accidens à fundamento & termino distinctum, ordinariè terminari petens ad absolutum, nisi sit fundamentum respectus, quod fit dum unus alium fundat, id verò fieri nequaquam implicat, multiplicatis terminis semper multiplicantur. Duplices esse testantur in *Warta* Clientes votis ad extra, absq; eo quod intrinsecus latet.

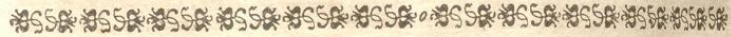
venire : *Warta* vox est instituta ad significandum primariò locum Virgini Matri sacrum miraculis clarum, secundariò conceptum mentis de ea loquentis.

XI.

Si quæris : *signa & prodigia quando erunt in Sole & Luna à Wartam inspicere & videbis surdos audire, mutos loqui, amentes ratiocinari, & cæcos videre in JESU & MARIA; signa hæc supra sunt naturam; quæ sunt naturæ conformia, alia sunt nata, alia data, quæ divisio omnes notas comprehendit, quæ Instrumentum nostrum organum pro præsentis statu requirit, unde de formalibus nihil scire volumus, quia D. Aurelius bene dicit, signum esse id quod præter speciem quam ingerit sensibus, aliud facit in cognitionem*

XII.

Pro Corrollario Coronæ, Sertig; Mariani, *Wartam* dicimus *Domum* esse tantum *Non Deæ*, quia *Mariæ*, quæ est *Mater pulchre Dilectionis, timoris & agnitionis, & sancta spei*, in ea est *omni gratia vitæ & veritatis*, quæ veritas (namq; *Dominæ* est); manet in æternum, sicut & quidquid aliàs de *Warta* prædicaveris, *Virginem* hanc plura quæ scientia experimentalis de *Mytheris* fidei clarè cognoverat, obscure simul credere potuisset vel credidisset, non videtur negari debere, in quam omnes thesauros summa contulit *Trinitas*, cujus opus ultimum & nostrum *Refugium* primùm verè est, *MARIA* Mater spei consolando in *Warta*.

THEOREMATA MARIANO - BERNARDEA.

Ad mentem Subtilissimi Doctoris Theologorum & Philosophorum Principis
JOANNIS DUNS SCOTI,
SUPREMI NUMINIS
AUGUSTISSIMÆ FILIÆ INFANTI COELESTI,
Serenissimæ Reginae & Archiducissæ Univerforum Potentissimæ,
MARIÆ ΘΕΟΤΟΚΟ,
Dominæ Clementissimæ, Sanctissimæ, Misericordissimæ

Dicata & Dedicata.

I.

(a) Bernar- dus hom. 2. supermissus.

Rubus ille *Mosaicus* (a) quid portendebat, flammæ quidem emittens, sed non ardens, nisi *Mariam* parientem & dolorem non sentientem? Quid *Virga Aaron* florit, nec humectata, nisi ipsam concipientem, quamvis virum non cognoscentem. Logica *Rubus*, spina est incipientibus, ardet tamen ut scientia, speculativè præluceat, sic necessaria, ut sine ea, si non cæcutias, saltem caliges, unde licet famuletur ut *Ancilla* humilis, dominatur tamen ut *Regina* cum *Rege Rhanno*. *Domestici* ejus omnes vestiti sunt duplicibus, non lanam operatur, nec linum, sed uodum sciendi.

distinguiamus; quæ inter res & res est, realitè strictè est.

III.

Crudeli Eva (c) per quam serpens antiquus etiam ipsi *Viro* virus infudit, sed *fidelis Maria*, quæ salutem *Arctidorum* & *viru*, & mulieribus propinavit, illa *ministra seductionis*, hæc *propitiatorum*, illa *suggessit pravaricationem*, hæc *injecit Causam Redemptionis*. Similis *Antithesis* est inter ens reale & rationis, illud esse habet reale ad extra, aut habere potest, hoc non nisi per fabricationem, & machinationem potentis potentis fabricare, qualis sunt, *Deus*, *Intellectus*, *Voluntas*, *Phantasia*, nullus tamen sensus pedisequus, &c.

II.

(b) Serm. 52. de divers.

Sapientia, quæ *Dei* erat, & *Deus* erat (b) de sinu *Patris* ad nos veniens adificavit sibi domum, ipsam scilicet *Matrem* suam *Virginem Mariam*, in qua *Columnas septem* excidit, fide & virtutibus dignum habitaculum efficiendo eam, quatum licet aliquæ in intellectu, aliæ in voluntate fuerint, hæc duæ potentie tamen realiter distinctæ non fuerunt, sed formaliter tantum, sicut & ipsa *sapientia Dei* ab ejus *Essentia*. Reliqua omnia positive

IV.

Non est (d) quod magis delectet, nec est quod magis deturreat, quam de *Gloria Virginis* habere sermonem, ut enim *isleam* ineffabile privilegium meritorum, & prerogativam singularem, tanto eam devotionis affectu amplectuntur, honorant, suscipiunt, ut dignum est, universi, ut licet de ea loqui gessiant omnes, tamen quidquid dicitur de indicibili, eo ipso quod dicitur potuerit, minus gratum sit, minus placeat, minus acceptum.

cur. Quæ aliàs Logicè de rebus communibus in singularibus per indifferentiam existentibus cum vera unitate & aptitudine dici possunt, abfolvuntur per quid & quale, & quod dici possint, prædicabilia dicuntur, quæ ad certum numerum non sunt obligata, Genus petit plures species posibles, species individua, quæ non sunt tantæ paupertatis ut in communi Conceptum superadditum non patiantur; in esse hoc autem constituitur per hoc, &c.

V.

(c) Serm. 2. de Adventu. *Virgo Dei Genetrix* (c) *Virga* est, flos *Filius* ejus, flos itaq; *Filius* *Virginis*, flos *Candidus* & *rubicundus*, electus ex millibus. *O Virgo* *Virga* *sublimis*, in quam *sublime* *verticem* *sanctum* *erigit*, usq; *ad sedentem* in *Throno*, usq; *ad Dominum* *Majestatis*, neq; *enim* *id mirum*, quoniam *in altum* *mittit* *radices* *humilitatis*.

(f) Serm. paneg. ad R. V. *Ille electus ex millibus* (f) *electa* *ex millibus* *fœminarum*; *ille electus ex omnibus* *quæ sunt*, *tu electa* *ex omnibus* *quæ per ipsum sunt*. Hæc sunt summæ & sanctissimæ *Relationes* *mutuæ*, quæ ad suas rationes fundandi terminantur, una aliam fundare potest, quæ toties multiplicabuntur, quoties termini plurificantur, sunt adhuc accidentia distincta à subjectis, sicut etiam quantitas à substantia.

VI.

(g) Serm. 1. de Desipara. *Magna* *planè* *visio* (g) *rubus* *ardens* *sine combustione*; *Magnum* *signum*, *mulier* *amicta* *sole*, *non est rubi* *natura* *opertum* *undiq;* *flammis* *manere* *incombustum*, *non mulieris* *potentia*, *ut susineat* *solis* *amictum*. Admittimus *signum* *supra* *naturam*, *signum* *ad placitum*, quia *sibi* *sol* *Justitiæ* *vestiens* *in ea* *complacuit*, præter talia alia sunt naturalia, de formalibus post Aurelium currentes, nihil scire volumus, omnia vocalia & scripta primò rem & vocem significant, secundò conceptus.

VII.

(h) Serm. 2. de Adventu. *Verè* (h) *caelestis* (Maria) *pretiosior* *cunctis*, *sanctior* *Universis*! *O verè* *lignum* *vite*, quod *solum* *fuit* *dignum* *portare* *fructum* *salutis*! *Deprehensa* *est*, *maligne* *serpens*, *versutia* *tua*, *duo* *imposueras* *Creatori*, *mendacii* & *invidiæ* *insamaveras* *eum*, *sed in utroq;* *convictus* *es* *esse* *meritis*. *Cum* *dixeras*, *nequaquam* *morieris*, *cum* *omnes* *propositiones* *de futuro* *contingenti* *determinatæ* *veræ* *vel* *falsæ*, *neq;* *una* *de* *fallitate* *transeat* *ad* *veritatem*. *Quæ* *tamen* *vera* *est*, *verior* *fieri* *non* *potest*, *potest* *tamen* *esse* *falsior*, *neq;* *intrinsicè*.

VIII.

(i) Serm. Paneg. *Hortus* *deliciarum* (i) *nobis* *est* *sacratissimus* *tuus* *uterus* *ò* *Maria*, quia *ex eo* *multiplures* *gaudii* *flores* *colligimus*, *quoties* *mente* *recolligimus*, *quam* *magna* *multitudo* *dulcedinis* *toti* *orbi* *inde* *assulit*. *Hortus* *conclusus* *tu* *es* *Dei* *Genetrix*, *ad* *quem* *deplorandum* *manus* *peccatoris* *nunquam* *introivit*. *Tu* *sanctorum* *areola* *aromatata*, *à* *caelesti* *consta* *Figmentario*, *virtutum* *omnium* *speciosus* *floribus* *delectabiliter* *vernas*, *inter* *quos* *pulcherrimos* *flores* *tres* *miramur* *in* *Te*, *ò* *Excellentissima*! *Hi* *sunt*, *quorum* *odore* *suavissimo* *rotam* *domum* *Dominici* *replet*, *ò* *Maria*, *viola* *humilitatis*, *Lilium* *Castitatis*, *Rosa* *Charitatis*! *Viridarium* *scientiarum* *Physica* *speculativa*, *amœnissimum* *tribus* *principiis* *inferi* *veluti* *floribus* *ornata*, *humilis* *materia*, *cum* *actu* *enticativo* *omnium* *Physicorum* *capacissima* & *cupidissima*, *cum* *non* *modo* *absentes* *eum* *delectu* *meliorum*, *sed*

etiam cupiat præsentès & destructas, sine quibus non nisi supernaturaliter esse potest & duæ in una, & una in duabus, &c.

IX.

Cui *assimilabimus* *Te* *Mater* *pulchritudinis*? (k) (k) Serm. *verè* *Paradisus* *Dei* *es* *Tu*, *Fons* *vite*, *qui* *ex* *ore* *Altissimi* *Paneg.* *mi* *prodit*, *de* *medio* *ventris* *tui* *exiit*, *atq;* *inde* *in* *quatuor* *capita* *se* *dispergens* *ad* *irrigandam* *faciem* *arentis* *mundi* *emanavit* *lascivans* *Civitatem* *Dei*. *Physicalium* *rerum* *Principia* *ad* *extra* *sunt* *quatuor* *Causæ*; *Materialis*, *Formalis*, *Finalis* & *Efficiens*, *secundùm* *hanc* *substantia* *producit* *substantiam*, *eaq;* *sola*, *non* *solum* *tamen*, *quia* *etiam* *accidens*, *tum* *in* *proprio* *subjecto*, *tum* *alieno* *attingere* *potest*, *id* *verò* *non* *semper*, *neq;* *tunc* *cum* *similis* *est* *qualitas* *producta* *existenti* *in* *producente*. *Quamvis* *simile* *non* *possit* *agere* *in* *simile* *secundum*, *si* *sola* *rufficitate* *crasitici*, & *humanitate* *lenitatis* *differant*.

X.

Deum *hominibus* (l) *Deus* *inquam*, *cui* *Angeli* *subditi* (l) *hom. 1.* *sunt*, *cui* *Principatus* & *Potestates* *obediunt*, *subditum* *supermissum* *erat* *Mariæ*, *non* *tantum* *Mariæ*, *sed* & *Ioseph* *propter* *Mariam*. *Uirum*, *stipor*, *utrimq;* *miraculum*, & *quod* *Deum* *fœmina* *obtemperet*, & *quod* *fœmina* *Deo* *principetur*. *Unde* *licet* *omnes* *effectus* *Causarum* *secundarum* *dependent* *à* *Deo*, *ita* *tamen* *cum* *illis* *concurrat*, *ut* *eam* *tamen* *non* *præveniat* *prædeterminando*, *sed* *determinationem* *in* *specie* *relinquit* *Causæ*, *sibi* *verò* *reservat* *individui*.

XI.

Novi *Cantici* (m) *dulcisonos* *depromere*, *vel* *exprimere* *modulos*, *neq;* *ipsarum* *quidem* *Virginum* *ulla* *supermissa* *digna* *invenietur*, *quia* *soli* *meridò* *decantandum* *servabitur*, *quæ* *sola* *de* *partu*, & *de* *partu* *divino* *gloriantur*, *non* *in* *se*, *sed* *in* *ipso* *quem* *peperit*, *Deus* *siquidem* *Matrem* *sua* *singulari* *in* *Cœlestibus* *donaturus* *gloria*, *singulari* *in* *terris* *præveniri* *curavit* *graviâ*; *Eam* *elevando* *per* *potentiam* *obedientialem*, *quæ* *in* *omnibus* *rebus* *passiva* *datur*, *non* *tamen* *activa*, *hinc* *nulla* *Creatura* *creare* *potest*, *neq;* *se* *ipsam* *adesse* *ponere*. *Potest* *tamen* *ponere* *adesse* *aliud* *in* *loco*, *ubi* *non* *est*, *quod* *Deus* *etiam* *posset*, *si* *ubique* *non* *esset*.

XII.

Aperi *Virgo* *sinum* (n) *expande* *gremium*, *gravidâ* *erit*, *sed* *non* *gravata*, *paries*, *sed* *non* *cum* *tristitia*, *ne-* (n) *hom. 3.* *scies* *virum* & *gignes* *Filium*; *Qualem* *Filium*? *Il* *supermissa* *hinc* *erit* *Mater*, *cujus* *Deus* *est* *Pater*, *Filius* *Paternæ* *Charitatis*, *erit* *Corona* *tua* *Castitatis*. *Non* *est* *tamen* *secundum* *idem*, *quia* *unus* *idemq;* *effectus* *à* *duabus* *Causis*, *totalibus* *simul* & *semel* *produci* *nequit*, *bene* *tamen* *divisim*. *An* *prius* *de* *sine* *etiam* *sic* *verum*, *res* *dubia* *est*, *cur* *tamen* *dispensationem* *facere* *necessè* *sit*, *nullum* *finem* *video*. *Propter* *finem* *agunt* *homines* *ruffitici*, *an* *tamen* *ipsi* *magis* *cognoscant* *connexionem* *in* *multis*, *quàm* *bruta*, *viderint* *illi*, *qui* *eos* *quid* *medium* *dicunt*, *quare* *etiam* *illa* *dici* *possent* *agere*, *Deus* *etiam* *propter* *finem* *agit*, & *finis* *non* *est*.

XIII.

Virgo *Regia* (o) *Ipsa* *est* *via* *per* *quam* *advenit* (na- (o) *Serm. 2.* *tus* *secus* *viam*) *procedens* *ex* *ipsius* *utero* *tanquam* *sponsus* *de* *thalamo* *suo*, *tenentes* *ergò* *viam* *adeamus*, *Dom.* *&* *nos* *ad* *ipsam* *per* *eam*, *qui* *per* *eam* *ad* *nos* *descendit*. *Hæc* *via* *neminem* *excludit*, *ubique* *invenitur*, *licet*

licet ipsa non sit ubique; divinitus tamen in pluribus esse potest, sicut ipsa scit plura fuisse in eodem loco. An autem locus esse possit sine omni corpore non videtur negandum esse activitati Angelicæ, minus Deo, Natura tamen inferior non faciet hoc, quia nimis abhorret.

XIV.

(p) Serm. 2. de Advent. *Virginis Alvis (p) floruit, sic inviolata, casta & integra Maria viscera tanquam pascua aeterni vigoris florem protulere, cuius pulchritudo non viderat corruptionem. Non est igitur generatio unius, corruptio alterius, sunt etiam duæ diversæ & mutationes & actiones. Alteratio generationem præcedens fit successivè sine morulis. Eius intentio non fit per casum ablativum, sed dativum, hinc priori nihil auferimus, sed addimus semper aliquid homogeneum, heterogeneum hic in Schola Scoti heterodoxum, an autem etiam sit tale asserere qualitates elementorum & mixtorum heterogeneas esse, dic, quod lubet, nos dicimus contrarium.*

XV.

(q) Serm. 2. in Dent. *Germen Domini (q) IESVS Christus solus de mundissimo conceptus semine. Mater ergo eius purissima concurrebat, quare nec aliis negandum est, nulla tamen attingit unionem animæ rationalis. Corpora generata verè etiam nutriuntur, contra Magistrum clamant discipuli, quæ si rarefiant per corpora hoc contingit, quæ licet parva sint magnum tamen faciunt.*

XVI.

(r) Serm. 1. in Assumpt. *Christi generationem (r) & Mariæ assumptionem quæ enarrabit? Quantum enim gratia adepta est in terris præ cæteris, tantum & in cælis obtinet gloriæ singularis. Quod si oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit, quæ præparavit Deum diligenti se, quod præparavit gignenti se, & præ cæteris diligenti, quis narrabit? Sed nec quid Cælum sit, sufficienter sciunt Physici, quod de die Cyclops est de nocte Argus, tot oculis tamen adhuc cæcum est, & quia nihil invenio per quod audiat vel sentiat, ad intellectiõnis vitam est indisciplinabile, multi nimium fidunt telescopio, & inde præsumunt sibi stellas redigere ad numeros, cum tamen solus Deus eas numeret, & eis nomina vocet, imò hebdomadam vaga-*

bundarum non probamus. cùm tubus astrorum proditor plures manifestarit, nec Jupiter vagatur unquam inermis.

XVII.

Quid ad Mariam (s) accedere trepidat humana fragilitas? Nihil auferum in ea, nihil terribile, sua suavis est, offerens omnibus lac & lanam. Expectus est illud mellifluus cum Hermanno, quibus de hoc gustare concessum fuit, non tamen quædam de anima, nam est inanimatum, sicut sanguis & omnes alii humores, quæcumq; animæ indivisibili & divisibili, talis est in omnibus brutis, præter hominis, in quo non est, nec sunt alia, licet etiam admittat sociam formam corporeitatis.

XVIII.

Virgo Regia gemmis ornata virtutum (t) geminog, mentis pariter & corporis decore præfulgida, specie sua & pulchritudine sua in Cælestium regina, Cæli civium in se provocavit aspectum, in ut & Regis animam in sui concupiscentiam inclinavit, & Cælestem nuncium ad se de supernis educeret. Decor corporis tunc sensus, qui animæ custodes in Castello altiore residentes, veluti in specula de objectis propriis & communibus frequenter veritatis sunt prædones, non sunt tamen incorrigibiles, nec ut tales eji debent, alioquin nulla acquireret specierum spolia, quarum receptor & dispensator unicus est sensus communis, in cerebro residens; Mentis decor est filius verbum, quod est qualitas spiritualis.

XIX.

Magnum est Angelo (u) ut Minister sit Domini, sed Maria sublimius quiddam meruit, ut sit Mater sacrosanctas itaq; Virginis supereminens gloria est, tantog excellentior Angelis facta munere singulari, quam differentius nomen Mariæ præ Ministeris accepit. Mariæ, solus Deus, huic supereminet solum Ens secundum Conceptum formalem (qui communis est Deo & Creaturis, substantiæ & accidenti) non tamen ex natura rei ab illis præcisus, Enti reali autem & rationis nullus talis conceptus communis datur. Creaturæ tam pauperes non sunt, ut nihil ipsæ habeant sine Deo ab æterno, quamvis valde diminutum sit. Omnium esse distinguuntur nullo modo realiter ab existere.

THESES PHILOSOPHICÆ TRIUMPHANTIS ECCLESIE CATHOLICÆ.

I.

Triumphat Ecclesia Sancta Dei de Potestatibus, & Rectoribus tenebrarum harum, Oratione & Doctrina (a) etiam Logicali. Hanc enim (b) nunquam Doctrina Christiana formidat. (c) Quæ ad omnia genera Quæstionum, quæ in sacris Litteris sunt penetranda, & dissolvenda plurimum valet. De se est scientia speculativa, & etiam si praxis remittat rigorem, practica, objectum habet modum sciendi, est & ad alias scientias necessaria plurimum, non tam omnimodè, nam Iumento facilis (d) pedibus difficilior, sed tamen & pedibus pervenitur, sic est de Logica.

(a) Ambr. de Vid.
(b) Aug. lib. 1. contere. c. 20.
(c) lib. 2. Doct. c. 31.
(d) Aug. Serm. 31. V.A. cap. 12.

II.

Triumphat Ecclesia invictissimum fortalium supra Petram fundatum & ædificatum Ci-

vilis abscondi nescia, per Prædicatorum dupliatis Naturæ Gigantem, de Tyrannis & Rebellibus, duobus gladiis, (e) unus ab ea, alter pro ea excrucendus; ille sacerdotis, is militia manu regendus, quos distinguimus non per hoc, quod unus non sit alter, sed per aliquid positivum, quæ distinctio versatur inter res & res, habetq; vel separationem, vel separabilitatem, vel æquivalentiam pro signo: penes hanc est alia, quæ versatur inter realitates, & hæc tam in Deo, quam in Creatis esse docens Scotus, cum Ecclesia triumphat contra Gilbertum.

III.

Triumphat Ecclesia Cymba (f) iactata & fluctuans, nunquam tamen mergens, contra Myoprones, Schismatarchas, Caccidiabolos, Piratas, quos